

LUND UNIVERSITY

Remissyttrande: Kompletterande remissbehandling av utkast till lagrådsremiss Ny påföljd efter tidigare dom (SOU 2012:34)

Träskman, Per Ole

2015

Document Version:
Förlagets slutgiltiga version

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):
Träskman, P. O. (2015). Remissyttrande: Kompletterande remissbehandling av utkast till lagrådsremiss Ny påföljd efter tidigare dom (SOU 2012:34).

Total number of authors:
1

Creative Commons License:
Ospecificerad

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: <https://creativecommons.org/licenses/>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

LUNDS UNIVERSITET

Juridiska fakulteten

Juridiska fakultetsstyrelsen

Seniorprofessor Per Ole Träskman

Remiss: Kompletterande remissbehandling av utkast till lagrådsremiss Ny påföljd efter tidigare dom

Ju2012/4191/L5

Juridiska fakultetsstyrelsen, som beretts att yttra sig över rubricerade remiss, får härmed avge följande yttrande, som utarbetats av seniorprofessor Per Ole Träskman.

Lagstiftningsärendet som är aktuellt i detta remissvar behandlar förslag i Påföljdsutredningens betänkande (SOU 2012:34) som rör framför allt regleringen av återfall i brott och sammanträffande av påföljder. Juridiska fakultetsstyrelsen vid Lunds universitet har i sitt remissyttrande 2012-11-26 ställt sig positiv till flera av Påföljdsutredningens förslag. Men särskilt på en punkt var fakultetsstyrelsen kritisk och det gällde frågan om återfall. I remissyttrandet anfördes följande:

”Enligt förslaget ska vid återfall i brott det dömas ut ett villkorligt fängelsestraff med en strängare tilläggsstraff eller ett ovillkorligt fängelsestraff. Det ska också kunna beslutas att ett tidigare utdömt villkorligt fängelsestraff ska verkställas i anstalt. Utredningen överlag att en straffskärpning alltid ska ske vid återfall. Förslagen bygger alltså på en uppfattning att återfall alltid ska leda till en eskalering av stränghetsbedömningen av brottet.

Juridiska fakultetsstyrelsen ifrågasätter riktigheten av denna ståndpunkt. Strängare straff vid återfall kan vara motiverade i vissa fall, men en generell regel som anger att återfall alltid ska medföra strängare straff är inte kriminalpolitiskt motiverat. Enligt utredningens egen bedömning kommer dess förslag att leda till att antalet korta fängelsestraff i anstalt kommer att minska, att antalet som tas in i anstalt efter återfall och misskötsamhet ökar. Att antalet recidivister som intas i anstalt ökar kan inte anses vara en positiv utveckling mot en mer rationell kriminalpolitik. Däremot tillstyrker fakultetsstyrelsen att frivårdens insatser med vård och påverkan för att motverka återfall i brott utvecklas och ökar i omfattning.”

Fakultetsstyrelsen ställer sig frågande till det ändamålsenliga att föra de reformer vidare som påföljdsutredningen föreslog så begränsat vidare att det bara gäller frågan om återfall och sammanträffande av påföljder och utesluta hela frågan om villkorligt fängelse.

I förslaget till lagrådsremiss uppges att syftet med reformen är att förenkla och förtydliga de regler som gäller för hur domstolen ska bestämma påföljd när en tilltalad döms för ytterligare brott som begåtts innan en tidigare påföljd helt har verkställts eller annars upphört. En granskning av det aktuella förslaget visar trots detta inte på någon märkbar förenkling, snarare det motsatta. Ett tydligare syfte förefaller vara att konsekvent skärpa straffen och påföljderna vid återfall. Den kritik som juridiska fakultetsstyrelsen framförde i remissyttrandet över Påföljdsutredningens betänkande kvarstår alltså. Förslaget kommer i fall det realiserats att innebära en skärpning av straffen i praktiken genom att det i många

fall leder till en mer ingripande straffrättslig reaktion än vad som nu är fallet. Detta kommer också till uttryck i själva förslaget till lagrådsremiss, särskilt i kapitlen 7 och 8.

Att göra en principiell skillnad mellan nyupptäckt brottslighet och ny brottslighet är enligt fakultetsstyrelsens uppfattning meningsfullt och riktigt. Det är också befogat att behandla dessa två fall på olika sätt. Att nyupptäckt brottslighet ska föranleda en konsumtionsdom är också rättvist – den nyupptäckta brottsligheten borde ju redan ha behandlats i den existerande domen. Att som huvudregel uppställ att en ny påföljd ska vara huvudregel vid ny brottslighet kan också vara befogat, men i detta fall bör det finns ett ganska stort mått av egen rådighet till domstolens förfogande. Men möjligheterna att avvika från huvudregeln då det gäller nyupptäckt brottslighet är en förslaget alltför stora och möjligheterna att avvika från huvudregeln när det gäller ny brottslighet är alltför små. Fakultetsstyrelsen kan inte heller fullt ut se det riktiga i att en konsumtionsdom vid nyupptäckt brottslighet förutsätter att denna brottslighet ska ”vara utan nämnvärd betydelse”.

Juridiska fakultetsstyrelsen saknar empiriska uppgifter om de faktiska konsekvenserna av förslaget. Enligt tillgänglig statistik var antalet fall då en påföljd ingick i en tidigare utdömd påföljd med tillämpning av Brottbalken 34 kap. 1 § punkt 1 år 2013 1820. Det saknas uppgifter om i hur många av dessa fall som domstolen använde sig av möjligheterna att besluta om förstärkande inslag etc. Att bedöma konsekvenserna av förslaget i praktiken är därför svårt när det gäller villkorlig dom och skyddstillsyn. Också konsekvenserna av att också ungdomstjänst och ungdomsvård ska omfattas av regleringen om ny påföljdsbestämning efter tidigare dom.

Enligt delegation

Per Ole Träskman